

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně
v týdnu od 1.10. do 7.10. 2012

Ing. Mgr. Karel Hlaváček

říjen 2012

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Aktuální vývoj v eurozóně v týdnu od 1.10. do 7.10. 2012

1. 10. zveřejnil Eurostat zprávu o trendech v EU s ohledem na Strategii Evropa 2020 (Europe 2020 Strategy). Jedná se o strategii přijatou Evropskou radou v červnu 2010, která má směřovat k udržitelnosti rozvoje, vysoké úrovni zaměstnanosti, produktivity a sociální soudržnosti. Strategie má pět klíčových ukazatelů. Klíčovým ukazatelem v oblasti zaměstnanosti je cíl 75% zaměstnanosti mezi lidmi ve věku 20-64 v EU27. Mezi lety 2000 a 2008 došlo ke zvýšení této míry zaměstnanosti z 66,6 % na 70,3 %, do roku 2011 došlo opět k poklesu na 68,6 %. Dalším klíčovým cílem bylo zvýšit podíl prostředků věnovaných na výzkum a vývoj, a sice na 3 % HDP. Tento podíl vzrostl z 1,86 % v roce 2000 na 2 % v roce 2012. Třetí klíčový ukazatel se skládá ze tří indikátorů snažících se vystihnout trendy v oblastech redukce skleníkových plynů (cílem je pokles o 20 % ve srovnání s rokem 1990; do roku 2010 došlo k poklesu o 15 %, což ale lze klást do souvislosti i s ekonomickou krizí), zvýšení podílu využití obnovitelných zdrojů ve finální spotřebě energie (cílem je 20 % podíl; od roku 2004 do roku 2012 došlo ke zvýšení z 8,1 % na 12,4 %) a zvýšení energetické efektivity (cílem je primární spotřeba energie na úrovni 1474 milionů tun ropného ekvivalentu (mTOE); tato spotřeba se od roku 1990 zvýšila z 1560 mTOE na 1650 mTOE v roce 2010). Čtvrtým klíčovým ukazatelem je snížení podílu předčasného ukončení vzdělání (cílem bylo snížit podíl osob mezi 18 a 24 roky věku, které mají pouze nižší střední vzdělání, na 10 %; dosaženo bylo snížení ze 17,6 % v roce 2000 na 13,5 % v roce 2011) a zvýšení podílu populace s ukončeným vysokoškolským vzděláním (cílem je 40% podíl osob mezi 30 a 34 roky věku; dosaženo bylo nárůstu z 22,4 % v roce 2000 na 34,6 % v roce 2011).¹

1. 10. zveřejnil Eurostat rovněž údaje o nezaměstnanosti v EU27. Ta se v srpnu 2012 v porovnání se srpnem předchozího roku zvýšila z 9,7 % na 10,5%.² Zvyšující se míře nezaměstnanosti odpovídá i 3. 10. 2012 zveřejněná výzkumná zpráva firmy Markit, která usiluje o mapování aktivity soukromého sektoru na základě ukazatele Composite Purchasing Manager Index (PMI). Podle zprávy tato aktivita dále klesá. Zneklidňující je vývoj PMI ve Francii a Španělsku, dobré výsledky naopak zaznamenává Německo.³

¹ Eurostat, Past trends and latest data for the headline indicators of the Europe 2020 strategy, 1. 10. 2012, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/1-01102012-BP/EN/1-01102012-BP-EN.PDF

² Eurostat, Euro area unemployment rate at 11.4%, 1. 10. 2012, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-01102012-AP/EN/3-01102012-AP-EN.PDF

³ Eubusiness.com, Eurozone slumps as France offsets German improvement, 3. 10. 2012, <http://www.eubusiness.com/news-eu/eurozone-industry.imn/>

Aktuální vývoj v eurozóně v týdnu od 1.10. do 7.10. 2012

3. 10. odmítl kyperský prezident Demetris Christofias možnost, že by Kypr čerpal finanční pomoc od EU a IMF, protože splnění podmínek této pomoci by podle Christofiase Kypr poškodily (námitka směřuje zejména proti požadavku na privatizaci státních podniků). Jednání o podmínkách pomoci, která se táhnou již od července tohoto roku, budou nadále pokračovat.⁴

3. 10. prohlásil řecký ministr financí Yannis Stournaras, že do pondělí 8. 10. pravděpodobně dojde k dohodě s věřiteli a budou tak moci být uvolněny prostředky, které Řecko potřebuje, aby předešlo bankrotu.⁵ Podle předsedy vlády Antonia Samarase Řecko trpí nedostatkem likvidity v takové míře, že do konce listopadu 2012 nebude mít k dispozici finance pro provoz státu.⁶ Podle něho by kromě využití ESM Řeckem mělo dojít k změkčení podmínek pro splácení řeckých dluhů vůči Evropské centrální bance (ECB).⁷

8. 10. se na zasedání Euroskupiny chystá spuštění hlavního záchranného mechanismu, který EU domluvila v reakci na krizi eurozóny - Evropského mechanismu stability (European Stability Mechanism, ESM). Spuštění mechanismu se opozdilo zhruba o tři měsíce kvůli nutnosti dořešit problém kompatibility s německým Základním zákonem. ESM bude mít k dispozici kapitál ve výši 500 miliard eur a z něho budou financovány dluhy země, která o tuto pomoc požádá a současně se zaváže k zavedení reforem, jež budou směřovat k udržitelnosti jejího hospodaření. O akcích ESM bude rozhodovat shromáždění ministrů financí ze 17 eurozóny, přičemž síla jejich hlasů bude přizpůsobena podílu na kapitálu ESM. Podle těchto pravidel bude nejsilnější země ESM, Německo, schopna rozhodnutí vetovat. Dosud není zřejmé, zda z ESM budou moci být financovány také banky zemí eurozóny.⁸

⁴ Europolitics 4501, Echoes of the crisis, 5. 10. 2012, Euobserver.com, Cyprus seeks €11.5 billion bailout, <http://euobserver.com/economic/117762>

⁵ Eubusiness.com, Greece to reach EU-IMF breakthrough by Monday, 5. 10. 2012, <http://www.eubusiness.com/news-eu/finance-public-debt.imx/>

⁶ Euobserver.com, Greece to run out of cash end of November, 5. 10. 2012, <http://euobserver.com/tickers/117768v>

⁷ Europolitics 4502, Echoes of the Crisis, 8. 10. 2012.

⁸ Euobserver.com, Eurozone to launch new rescue fund, 8. 10. 2012, <http://euobserver.com/institutional/117776>